

DOSYA KONUSU

DOÇ. DR. IŞIL KABAKÇI YURDAKUL İLE DİJİTAL ÇAĞDA ÇOCUKLAR VE EĞİTİM ÜZERİNE

Doç. Dr. Işıl Kabakçı Yurdakul ile
Dijital Çağda Çocuklar ve
Eğitim Üzerine

Bu dosya konumuzda Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Işıl Kabakçı Yurdakul ile dijital çağda çocuklar ve eğitim üzerine keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik. Dijital yerli, dijital göçmen, dijital melez gibi kavramları, kuşaklar arası teknoloji kullanım ve yaklaşım farklılıklarını, dijital çağın eğitimde gerektirdiği dönüşümleri ve ebeveynlerin değişen rollerini ele aldığımız söyleşimizi paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Söyleşiden öne çıkan bazı bölümler şöyledir;

- Dijital göçmen olarak nitelendirdiğimiz öğretmenler kurallara uyan, ciddiye duygusu daha yüksek olan, otoriteye saygılı, çalışkanlığa önem veren bireyler. Dijital yerli olarak nitelendirdiğimiz bireyler ise daha özgür, daha kendi dilleri olan, çevrimiçi ve çevrimdışı olmak üzere iki farklı hayatı olan bireyler. O yüzden bu özellikler teknolojiyi kullanma açısından pek çok farklılığı beraberinde getiriyor.
- Yeni kuşağı çok iyi anlamak gerekiyor. Onlar bizi dinlerken teknolojiyi kullanarak başka işleri de paralelinde yapabiliyor. Bu durumda biz derslerimizde teknolojiyi yasaklayamayız. Teknoloji öğrencilerin elinin altında olmalı çünkü onların temel bilgi kaynağı ellerindeki mobil teknolojiler. Sınıflarda bunun gibi olanakları ortadan kaldırdığınızda öğrencilerin öğrenme noktalarını kapatıyorsunuz demektir.
- Yapılan etkinliklerde hep bilişim teknolojilerinin kullanımına odaklanıyoruz, bu nedenle de içerik üretme, örnek ya da uygulama yapma durumlarında içerik kısmı zayıf kalıyor. Bu kısım zayıf kaldığı zaman, öğrencinin bunu diğer becerilerine, diğer derslere ya da diğer konu alanlarına entegre etmesini beklemek çok zor olacaktır.
- Teknolojik gelişmelerin eğitime yansımada belli dönemlerde belli trendler var. Kodlama eğitiminin trend olup olmaması aslında yapılaş amacına bağlı. Kodlama eğitime geçişin sebebi eğer trend olması ise bunun başarılı olmasını beklemek çok da gerçekçi olmayacaktır.
- Çocuğun dijital hayatı, 0-18 aylık dönem içinde ve evde başlıyor. Beş yaşındaki bir çocuğun bile ebeveynleri tarafından paylaşılan pek çok fotoğrafı ve hakkında bilgi edinmemizi sağlayan bir profili oluyor dijital dünyada. Bu yüzden bilinçli ebeveynlere ve bilinçli ailelere ihtiyacımız var.

Söyleşinin tamamı için; tedmem.org/?p=3238

DOSYA KONUSU

DOÇ. DR. IŞIL KABAKÇI YURDAKUL İLE
DİJİTAL ÇAĞDA ÇOCUKLAR VE EĞİTİM ÜZERİNE

VURUŞ

PISA'DA OKUMA PERFORMANSI VE ÖĞRENCİLERİN
OKUL YAŞAMI

DEĞERLENDİRME

KÜRESEL YETERLİK

İŞLERİN GELECEĞİ VE GELECEĞİN İŞLERİ

BİR BAKIŞTA EĞİTİM 2019

YANSIMA

ÜÇÜNCÜ ÖĞRETMEN OLARAK ÖĞRENME ORTAMLARI:
OKULUN FİZİKİ YAPISININ ÖĞRENMEYE ETKİSİNE
İLİŞKİN KANITLAR

ETKİNLİK

TEDMEM KÜRSÜ: GEÇMİŞTEN GELECEĞE İKLİM
DEĞİŞİKLİĞİ

WWW.TEDMEM.ORG

FACEBOOK.COM/TEDMEM

TWITTER.COM/TEDMEM

YOUTUBE.COM/TEDMEMORG2012

PISA'DA OKUMA PERFORMANSI VE ÖĞRENCİLERİN OKUL YAŞAMI

PISA'da
Okuma Performansı ve
Öğrencilerin Okul Yaşamı

Prof. Dr. Emin Karip
TEDMEM Direktörü

Türkiye'nin PISA performansındaki artış ve düşüşün sadece bir önceki döneme kıyasla değerlendirilmesi en iyimser ifade ile eksik bir değerlendirme olarak görülebilir. PISA performansındaki eğilimin değerlendirilmesinde 2003'ten bu yana elde edilen puanların kullanılması ile birlikte, Türkiye'den araştırmaya katılan öğrencilerin 15 yaş grubundaki nüfusun ne kadarlık bir oranını temsil ettiğinin de dikkate alınması gerekir. Ayrıca temel yeterlik düzeyinin altında kalan öğrenci oranı ile birlikte ileri düzeyde performans gösteren öğrenci oranının da değerlendirmede dikkate alınması performansın artırılması için olası müdahale alanlarının belirlenmesi açısından önemlidir. PISA 2018'de 15 yaşındaki öğrencilerin fen, matematik ve okuma alanındaki performansları ile birlikte, öğrenme çıktıları ile ilişkili olarak öğrencilerin okul yaşamları, öğrencinin anne babasının sosyo-demografik özellikleri, öğretmenlerin nitelikleri ve özellikleri ile okulların çeşitli özellikleri hakkında da zengin bir veri tabanı ve bilgi sağlanmaktadır. Bu yazıda Türkiye'nin fen, matematik ve okuma alanındaki performansları hakkında tartışmalı alanlarda genel bir değerlendirme sunulurken, aynı zamanda öğrenme çıktıları ile ilişkili değişkenlerden öğrenciler için okul yaşamı ilgili olanlardan bazılarında Türkiye'nin görünümü ele alınmıştır.

Yazıda detaylıca ele alınan bulgular etkili okul ve okul geliştirme alanındaki araştırma bulgularını ve çıkarımlarını bir kez daha teyit etmektedir. Öğrenme eko-sistemini, öğrencilerin okul yaşamını ve deneyimlerini iyileştirmek öğrenme çıktılarının geliştirilmesinin ön koşulu olarak ele alınmalıdır. Düzenli, disiplinli ve öğrenmeyi destekleyen bir okul ortamı öğrenme çıktıları ile pozitif yönde ilişkilidir. Diğer yandan disiplin ortamındaki olumsuzluklar öğrenme çıktıları ile negatif bir ilişkiye sahiptir. Bu nedenle, PISA kapsamında incelenen tüm değişkenlerin öğrenme çıktıları ile ilişkilerinin niteliğinin ve değişkenler arası ilişkilerin dinamiklerinin incelenmesine ihtiyaç vardır. Söz konusu değişkenlerle öğrenme çıktıları ilişkileri ve değişkenlerin kendi arasında ilişkilerinin bir eko-sistem bütünlüğü içinde nasıl bir işlev gördüğünü kapsayan bütüncül bir analiz öğrenme çıktılarının geliştirilmesi için politikalar oluşturmada yol gösterici olabilir. Aksi takdirde PISA verileri ve bulguları zaman zaman övünme ve çoğunlukla da yerinmelerin ötesinde, Türkiye'nin eğitim sisteminin geliştirilmesine yönelik bir katkı sağlamayacak ve anlamsız bir çaba olarak kalacaktır.

Prof. Dr. Emin Karip

Yazının tamamı için; tedmem.org/?p=3245

KÜRESEL YETERLİK

Bu değerlendirme yazısında PISA 2018 kapsamında küresel yeterliğin kavramsal çerçevesi, örnek sorular ve küresel yeterlik değerlendirmesinin sınırlılıklarına ilişkin tartışmalar ile küresel yeterlik eğitime yönelik yaklaşımlar ele alınmış, politika önerileri aracılığıyla bütüncül bir bakış sağlanmıştır. Türkiye'de küresel yeterlikle ilişkili yaklaşım ve uygulamalara ve Türkiye odağında önerilere de yer verilen değerlendirmede öne çıkan noktalar şunlardır:

- PISA kapsamında küresel yeterliğin ölçülmesiyle, eğitim sistemlerinin gençlerin kendi çevrelerinin ötesindeki dünyayı anlamasını, diğerleri ile saygı çerçevesinde bir iletişim içinde olmasını, sürdürülebilir ve gelişen topluluklar oluşturmak için harekete geçmesini sağlamaya yönelik çabalarının kapsamlı bir görünümünü elde etmek amaçlanmaktadır.
- Küresel yeterlik sadece bir beceri değildir, bireylerin başka kültürlerden insanlarla farklı platformlarda karşılaşmalarında, küresel meselelerle ilgili deneyimlerinde başarılı bir şekilde ortaya koyduğu bilgi, beceri, tutum ve değerler bütünüdür.
- Küresel yeterliğin ölçümünde PISA yaklaşımıyla ilgili üç temel sınırlılık bulunmaktadır: (1) değerlendirmeye ilişkin kavramsal çerçeve oluşturulmasının zaman, söylem ve fikir birliği gerektirmesi, (2) önerilen senaryoların basmakalıp yapısı, (3) toplumsal olarak kabul gören yanıtların öğrenci tarafından kolaylıkla anlaşılabilir olması. Bu sınırlılıklar nedeniyle 30'dan fazla küresel yeterlik değerlendirmesine katılmamıştır.
- Küreselleşmenin beraberinde getirdiği nüfus çeşitlenmesi, küresel yeterliğe sahip bireyler yetiştirilmesinde okulun rolünü daha belirgin kılmakta; öğretmenlerin ve okul müdürlerinin çok kültürlü ve farklı sosyo-kültürel yapıları tanıyabilme, dengeleri koruyarak kültürler arası iletişimi sağlayabilme deneyim ve bilgi donanımına sahip olmalarını, öğretim içerik ve uygulamalarına küresel bir yaklaşımı gerektirmektedir.
- Küresel yeterliğin geliştirilmesi, öğrencilerin güçlü ve amaçlı bir şekilde yazıp konuşabilmesini, fen ve matematik okuryazarlığına sahip olmasını, tarihi anlamasını, sanata değer vermesini ve teknolojiyi kullanmasını gerektirir.

Yazının tamamı için; tedmem.org/?p=3174

Bu değerlendirme yazısının amacı, gelecekte işlerin yapısında ve gerektirdiği becerilerde gerçekleşmesi öngörülen değişimleri ortaya koyarak gelecekte ihtiyaç duyulacak niteliklere sahip işgücünün oluşturulması için eğitimde atılması gereken adımlara ilişkin öneriler sunmaktır. Bu kapsamda çeşitli ulusal ve uluslararası raporlardan elde edilen veriler ve politika önerilerinden öne çıkanlar şunlardır:

- İşlerin gerektirdiği görevlerin otomasyona yatkınlığına göre, kimi işler otomasyon karşısında daha fazla risk altındayken ve önümüzdeki yıllarda geçerliliğini kaybetme riskiyle karşı karşıyayken kimi işlerin yalnızca görev tanımında değişiklikler olacağı tahmin edilmektedir.
- OECD ortalamasında işlerin %14,0'ü yüksek otomasyon risk grubunda, %31,6'sı ise önemli değişiklik riski grubundadır. Türkiye'de ise yüksek risk grubunda olan işlerin oranı %16,4, önemli değişiklik riski grubunda olan işlerin oranı %43,1'dir.
- Çeşitli işlerin gerektirdiği eğitim düzeyi ve otomasyona yatkınlık arasındaki ilişki incelendiğinde daha yüksek eğitim düzeyi gerektiren işlerin otomasyon karşısında daha az risk altında olduğu görülmektedir.
- Gelecekte belirli görevlerin otomasyonla birlikte makinelerle devredilecek olması tüm işleri belirli ölçülerde etkileyecektir, ancak çalışanların bu süreçten ve değişimlerden nasıl etkileneceği bireylerin sahip olduğu becerilere bağlı olacaktır.
- Analitik düşünme ve inovasyon, aktif öğrenme ve öğrenme stratejileri ile yaratıcılık, özgünlük ve girişimcilik gibi becerilere olan talep devam ederken el becerisi, dayanıklılık ve hassasiyet, hafıza, sözel, işitsel ve uzamsal beceriler ile finans ve malzeme kaynaklarının yönetimi gibi becerilere olan talep azalacaktır.
- Becerilere yatırım yapmak kısa vadede ek maliyetler gerektirse de ülkelerin eşitsizlik, işsizlik ve verimsizlik nedeniyle yaşayacağı kayıplar, beceri kazandırmaya yönelik yapılması gereken yatırımlardan çok daha fazla olacaktır.
- Tüm öğrencilerin çok benzer becerilere sahip olmak üzere yetiştirildiği ve iş hayatında gerekli becerilerin sabit kalacağı varsayımına dayanan eğitim sistemlerinin geleceğin işgücünü hazırlamada yetersiz kalacağı öngörülmektedir.

Yazının tamamı için; tedmem.org/?p=3167

OECD tarafından her yıl yayımlanan Bir Bakışta Eğitim raporları serisi, eğitim sistemlerinin temel göstergeleri ve değişkenlerine ilişkin verilerin güncel durumunu sunmaktadır. Bu kapsamda, Bir Bakışta Eğitim 2019 raporunda eğitim süreçlerinin çıktıları, eğitime erişim, eğitime ayrılan finansal kaynak ve öğrenme ortamları ve okullar olmak üzere dört başlık altında sunulan göstergelere ilişkin veriler OECD ortalamasıyla karşılaştırmalı olarak Türkiye odağında incelenmiştir.

Raporda öne çıkan bazı bulgular şöyle;

- Türkiye'de 25-34 yaş aralığındaki ortaöğretim mezunu olmayan genç yetişkinlerin oranı (%43) OECD ortalamasının (%15) yaklaşık 3 katına karşılık gelmektedir. Ortaöğretim düzeyine dahi erişememiş genç yetişkin nüfusun bu denli yüksek olması temel okuryazarlık becerileri konusunda risklere işaret etmektedir.
- Türkiye'de ön lisans programlarına yerleşen birey oranı OECD ülkeleri arasında bu kademe için en yüksek oran olan %48 ile yükseköğretime ilk kez yerleşen bireylerin yaklaşık yarısını oluşturmuştur. Bununla birlikte, Türkiye yine bu kademe istihdam oranının en düşük olduğu ülkedir. Bu durum, ön lisans kademesinin iş gücü ihtiyaçlarına cevap verebilirliği ve eğitim niteliği açısından yeniden gözden geçirilmesini gerekli kılmaktadır.
- OECD ortalamasında üç yaş altındaki her üç çocuktan biri erken çocukluk ve bakım hizmetlerinden faydalanırken, pek çok OECD ülkesinde bu oran her iki çocuktan birine yükselmektedir. Türkiye'de ise bu oran her 1000 çocuktan yalnızca üçüne denk gelmektedir. 3-5 yaş okullaşma oranlarında yaşanan tüm ilerlemelere rağmen Türkiye (%40) OECD ülkelerinin en gerisinde bulunmaktadır.
- Türkiye'de 30 yaş altındaki öğretmen oranları diğer ülkelere ve OECD ortalamasına kıyasla oldukça yüksektir. Türkiye'de ilkökul, ortaokul ve ortaöğretim kademelerinde görev yapan her beş öğretmenden biri 30 yaş altındadır. Genç öğretmenlerin gelişime ve yeniliğe açık olması, motivasyonlarının yüksek olması, bilgilerinin güncel olması gibi faktörler iyi değerlendirildiği takdirde genç öğretmenlerin potansiyelinden eğitim öğretim niteliğini artıracak şekilde faydalanılabilir.

Yazının tamamı için; tedmem.org/?p=3128

ÜÇÜNCÜ ÖĞRETMEN OLARAK ÖĞRENME ORTAMLARI: OKULUN FİZİKİ YAPISININ ÖĞRENMEYE ETKİSİNE İLİŞKİN KANITLAR

Modern zamanın çocukları çok erken yaşlardan itibaren kreşlerde, anaokullarında veya okullarda giderek daha fazla zaman geçiriyor. Uluslararası istatistiklere göre, dünya genelinde eğitim hizmetlerinin kapsamı genişliyor. 2015 yılında, çocukların %49'u okul öncesi eğitim kurumlarında, %89'undan fazlası ilkokullarda eğitim görmekte ve %65'inin ise genel eğitime erişimi bulunmaktaydı. OECD verilerine göre, öğrenciler 15 yaşına gelene kadar ortalama 7.538 saatlerini okul binalarında geçiriyor. Dolayısıyla okul binaları, evden sonra öğrencilerin zamanının büyük çoğunluğunu geçirdikleri ikinci yer haline geliyor. Bu binalar öğrenmeyi destekleyecek şekilde düzenlenebilirse üçüncü bir öğretmen oluyor.

Nitelikli eğitimin bir yolu da, öğrenci merkezli eğitim mekânları oluşturmak ya da geliştirmek ve bütün öğrenciler için güvenli, kapsayıcı ve etkili öğrenme ortamları sağlamaktır. Uygulamada bunu nasıl başaracağız? Bir okul inşa etmek, pedagoji, öğretim yaklaşımları, yapı teknolojileri, bölge parametreleri, kullanıcı ihtiyaçları bilgisinin yanı sıra farklı paydaşların güçlü katılımını gerektirir. Okul ağının genişletilmesi konusunda ulusal politikalar geliştiren ve uygulayanlar ile eğitim binaları projelerinin yürütülmesi üzerine çalışanlar için, bu alanlarda araştırma verilerinin bulunması veri temelli kararlar almada oldukça önemlidir.

Öğrencilerin akademik çıktılarına önemli düzeyde etki edebilen parametreler şunlardır: Okul büyüklüğü, okula ulaşım ve okula ulaşmak için geçirilen süre, sınıf büyüklüğü, okul gününün uzunluğu ve planı, öğrenme ortamlarının ideal kullanımı ve özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için okulun uygunluğu.

Tasarım için farklı yaklaşımlar kullanılması öğrenme alanlarını daha çeşitli ve çok işlevli hale getirirken, binanın daha iyi ekonomik özelliklere sahip olmasını sağlayabilir. Geleneksel okullarda alanın %10-25'ini koridorlar oluştururken, merkezi alan tasarımı gibi alternatif yaklaşımlar bu alanın daha etkili kullanımını sağlarken aynı zamanda koridorların kapladığı alanı % 10-15 oranında azaltabilir. Öğrenme ortamlarının amaca uygun olması ve öğrenme ortamları düzenlenirken öğretim uygulamalarının ana unsur olarak belirlenmesi gerekiyor.

Yazının tamamı için; tedmem.org/?p=3133

TEDMEM KÜRSÜ: GEÇMİŞTEN GELECEĞE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Prof. Dr. M. Levent Kurnaz

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi

Geçmişten Geleceğe İklim Değişikliği

Tarih: 24 Aralık 2019

Saat: 13:45 – 15:45

Yer: TED Ankara Koleji – İlkokul Amfi Tiyatro

tedmem

TEDMEM Kürsü'nün 24 Aralık 2019'daki konusu Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. M. Levent Kurnaz oldu. TED Ankara Koleji'nde gerçekleştirilen etkinliğe, İklim Değişikliğine yönelik çalışmalar yürüten TED Ankara Koleji öğrencileri, öğretmenleri, yöneticileri ile kolej dışından pek çok dinleyici katıldı.

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nü de yürüten Prof. Dr. M. Levent Kurnaz'ın sunumunda iklim değişikliğinin nedenleri, etkileri ve çözümleri paylaşılmıştır. Sunumda öne çıkan noktalar şunlardır:

- Küresel ısınma yerine küresel iklim değişikliği ifadesi çok daha doğru bir ifadedir çünkü iklim değişikliği normalden çok sıcak ya da normalden çok soğuk olması ile karşımıza çıkabiliyor. Dünya'nın çoğu ısınmasına rağmen, soğuyan yerler de bulunmakta.
- Bize düşen pek çok şey bulunmakta. Karbon ayak izimizi azaltmalı, tatlı su kaynaklarımızı korumalı, enerjimizi rüzgâr ve güneşten sağlamalıyız.
- Güneş enerjisinden yararlanan ülkelerle ilgili istatistiklere göre, güneş enerjisi kaynağı Türkiye'nin yarısı olmasına rağmen, Almanya enerjisinin yaklaşık yarısını (%43) güneş enerjisinden sağlıyor. Buna karşın Türkiye enerjisinin sadece %7'sini güneş enerjisinden karşılıyor.

Etkinlik detayları için; tedmem.org/?p=3212

tedmem

Türk Eğitim Derneği

Kocatepe Mah. Kızılırmak Cad. No:8

Çankaya / Ankara

0 (312) 939 50 00

info@tedmem.org